

oikeussopimuksessa ja sen lisäpöytäkirjoissa turvatut oikeudet on taattava kaikille ilman syrjintää. Tältä osin voidaan todeta, että Euroopan neuvostossa on tekeillä ihmisoikeussopimuksen 12 lisäpöytäkirja, jossa vahvistettaisiin 14 artiklan asemaa.”

Kauppa- ja teollisuusministeriön järjestämässä keskustelutilaisuudessa olivat läsnä kuluttajaviranomaiset, kaupanketjujen edustajat, yhdistyksemme edustajat, erikoisliikkeiden liiton edustajat sekä erikoisliikkeissä työskentelevät kauppiaat. Tilaisuudessa ei löydetty lainsäädäntöön perustuvaa ratkaisua erikoiskokoisen henkilön kuluttajana kokemiin ongelmiin. Kauppiasta ei voida pakottaa pitämään myytävänä edes erikoiskokoisen tarvitsemia välttämättömyyshyödykkeitä.

Nuorten tulevaisuus

Erikoiskokoisten ongelmat ovat viime aikoina saaneet paljon ymmärtäväistä julkisuutta. Mietimme, kuinka kauan vielä kestää, että erikoiskokoiset nuoremme

- mitataan (kaikki teollisuuden tarvitsemat mitat), kasvua seurataan ja tilastoidaan säännöllisesti
- tutkitaan ja kartoitetaan koosta johtuvat terveysriskit aikuisikäisenä
- voivat tehdä työnsä säädettyjen, itsensä kokoisten pulpettien tai työpöytien äärellä
- voivat tarkistuttaa jalkojensa ja kenkiensä koon vuosittain
- voivat välttyä nopean kasvun aiheuttamilta terveydellisiltä ongelmilta
- voivat samaistua ikätovereihinsa; merkkituotteet ovat tärkeitä tietyille ikäkaudelle
- voivat osallistua haluamiinsa urheiluharrastuksiin niin, että löytyy sopivat välineet, esim. kaunoluistimet kokoa 46 tai laskettelumonot kokoa 53
- voivat valita haluamansa ammatin tietäen, että esim. kokin turvakenkiä saa myös kokoa 52, nyt suurin on 49

Nyt tarvitaan eurooppalaista yhteistyötä

Yhdistyksemme on koko toimintansa ajan ollut yhteistyössä muiden, lähinnä pohjoismaiden vastaavien yhdistysten kanssa. Olemme liittyneet myös pitkien maailmanjärjestöön. Eri yhteyksistä olemme saaneet selville, että

- Englannissa lasten jalkojen tarkastaminen ja hoitaminen kuuluu kouluterveydenhuoltoon, Suomessa tehdään vain pikaisia ryhtitarkastuksia
- Norjassa, Hollannissa, Tanskassa ja Saksassa valikoimaa on myös erityisen pitkille
- Hollannissa vastaava yhdistys ja Sosiaaliministeriö ovat yhteistyössä tehneet työvaate-esitteen. ”Pitkillä ihmisillä on taipumus korkeampaan riskiin saada selkä- sekä muita fyysisiä vaikeuksia. Tästä johtuen työvaatetuksella on suuri merkitys. Erityisesti ARBO-tieto opastaa saamaan sopivia työvaatteita paremmalla liikkuvuudella. Jotta tämä sopivuuden merkitys saataisiin ihmisten tietoisuuteen mukaan lukien muut ongelmatekijät, joita pitkät ihmiset usein kohtaavat, voi pitkien ihmisten yhdistyksen ja Sosiaaliministeriön yhteistyössä tekemää esitettä tilata puhelimitse hintaan f 3.50 tai kirjallisesti osoitteesta: ... Kuoreen merkintä ”ARBO-brochure”. Naiset yli 1,80 m, miehet yli 1,90 m.”
- Saksalaisen Tecmath GmbH & Co KG:n kehittämää mittaprosessia on esitelty EuroShop99-messuilla Düsseldorfissa. 3D-kehoskanneri pystyy ottamaan ihmisen mitat sekunneissa. Mittaus tapahtuu optisten sensoreiden ja laser-säteiden avulla, jotka tekevät asiakkaasta virtuaalisen 3D-mallin tietokoneen muistiin. Skannattua

kuva, ei siis asiakasta itseään, käytetään sitten mittaamisen pohjana, ja mitat ovat erittäin tarkat. Nämä mittatiedot voidaan sitten syöttää malli-, materiaali- ja väritietojen kanssa suoraan valmistajan tuotantolaitokselle, jossa vaate tai kengät valmistetaan. Asiakas voi saada myös itselleen disketillä kopion 3D-mallistaan myöhempää käyttöä varten.

- Yhdysvalloissa Pennsylvaniassa pidettiin 11.7.1999 kansainvälinen pitkien kokous. ”Pitkien ihmisten yhdistykset haluavat joukkovoimallaan painostaa esimerkiksi sairaaloihin pitempiä sänkyjä, autoihin enemmän sisätilaa ja halvempia hintoja mittatilausvaatteille. 190-senttinen Joan kertoi yhden esimerkin arkiongelmista: Ajatelkaa, miltä tuntuu tiskata päivä toisensa jälkeen, kun tiskipöytä ulottuu vain puolireiteen. Hänen 210-senttisellä aviomiehellään Janilla on vielä vähemmän intoa pesualtaan ääreen.”

Ongelmat ovat siis yhteisiä kansallisuudesta riippumatta. Pitkät ja lyhyet ovat vähemmistönä kaikissa maissa. Vähemmistöjä tuetaan ja niiden suojaksi on säädetty lakeja. Erikoiskokoisen asemaa ei ainakaan Suomessa ole vielä erikseen huomioitu, vaikka se useimmissa tapauksissa aiheuttaa sekä perheelle että yksilölle itselleen kohtuuttomia ongelmia sekä taloudellisesti että kohonneina terveysriskeinä.

Työryhmä

Pieni- ja Isokenkäiset ry etsii yhteistyökumppaneita viranomaisista, muiden maiden kohtalotovereista, teollisuudesta ja kaupan alalta. Me näemme ongelmisamme mahdollisuuden auttaa toinen toisiamme. Myös suomalaiseen innovatiivisuuteen luottaen uskomme, että yhteistyönä syntyy monia vientikelpoisia uusia tuotteita.

Uudistamme esityksemme, että perustetaan työryhmä kartoittamaan ”Erikoiskokoisena Elämistä Euroopassa”. Hanke sopisi erittäin hyvin poikkihallinnolliseksi ja monikansalliseksi projektiksi, jota varmasti myös Euroopan Sosiaalirahasto lähtisi tukemaan. Olemme erittäin huolissamme erikoiskokoisen nuorisomme tulevaisuudesta ja yhdistyksenä annamme kaiken tarvittavan tuen ja tietomme mahdollisen perustettavan projektin käyttöön.

Jatkuvin yhteistyötoivein
Pieni- ja Isokenkäiset ry

Maiju Havinen
puheenjohtaja

Arja Partanen
hallituksen jäsen

- LIITTEET**
- 1) Jäsenlehti: Kengän Koputuksia nro 3/1999
 - 2) Ryhmäkirjeen liite eduskunnalle: Erikoiskokoisten lasten ja nuorten terveys
 - 3) Asiantuntijaluennot vuonna 2000 liitteineen
 - 4) Eräs kengänhakureissu 6.8.1999
 - 5) Kokoelma lehtileikkeitä